

В.В. Прохорова, д-р екон. наук, проф. (*УІПА, Харків*)

ІННОВАЦІЙНЕ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТНИМ СТАТУСОМ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

В умовах сучасного ринку зниження рівня інноваційного управління конкурентним статусом підприємств створює передумови до високої конкурентоспроможності. Відсутність параметрів інноваційного управління конкурентним статусом підприємств значно ускладнює просування її на локальних, регіональних та світовому ринках. Від рівня конкурентного статусу залежить загальний фінансовий стан підприємств.

На сьогодні яскраво виражена тенденція до підвищення ефективності інноваційного управління конкурентним статусом підприємств, яка прямо залежить від рівня прийнятих рішень. Застосування у вітчизняній практиці, в якості основних, західних систем управління, вимагає як внесення змін до законодавчої та нормативної бази, так і відмови від сформованих традиційних методів інноваційного управління конкурентним статусом підприємств.

На теперішній час економіка України вийшла на новий етап розвитку, і постала необхідність у визначенні стратегічних орієнтирів, що необхідно здійснити на підприємствах, а також у формуванні конкретних стратегій щодо розв'язання цих проблем. Особливо важливою є проблема забезпечення високого рівня конкурентного статусу підприємств, де існує необхідність у підвищенні рівня ефективності використання стратегічного потенціалу підприємств. В умовах ринкової економіки поняття інноваційного управління конкурентним статусом набуває особливого значення.

Конкурентний статус, який є одним з центральних показників інноваційної діяльності підприємств, використовуються сьогодні в якості стратегічного орієнтира, що відображає напрямок адаптивного інноваційного розвитку підприємства. Конкурентний статус входить в програму загального стратегічного розвитку підприємств, показуючи підсумкові значення здійснення комплексу інноваційних стратегічних та тактичних завдань.

Саме тому, інноваційне управління конкурентним статусом в умовах переходу підприємств до ринкового європейського господарювання є одним з головних стратегічних орієнтирів, що характеризує якість діяльності підприємств. З поступовим переходом менеджменту підприємств від орієнтації на цілі «оптимального» статусу, в даний момент формується інший погляд, як на поняття конкурентного статусу, так і на його параметри.

Стратегічний результат діяльності підприємств проявляється у зміні величини його власного капіталу за звітний період. Здатність підприємств забезпечити неухильне зростання власного капіталу може бути оцінена системою показників фінансових результатів. Показники фінансових результатів характеризують абсолютну ефективність господарювання підприємства за усіма напрямками його діяльності: виробничої, збутової, постачальницької, фінансової та інвестиційної. Вони складають основу інноваційного управління конкурентним статусом підприємств та укріплення їх фінансових відносин з усіма учасниками ринку.

Основною задачею інноваційного управління конкурентним статусом підприємств в сучасних умовах є його поглиблення та розвиток відповідно до потреб користувачів даної інформації, забезпечення можливості прийняття обґрунтованих стратегічних управлінських рішень на його основі. Крім цього, в процесі аналізу необхідно враховувати специфіку підприємств, яка впливає на формування системи визначаючих показники конкурентного статусу та методи його оцінки. Саме тому, в сучасних умовах необхідність проведення реформування підприємств диктує низку стратегічних завдань, у тому числі:

- максимізація прибутку підприємства;
- оптимізація структури капіталу підприємства та забезпечення його фінансової стійкості;
- досягнення прозорості фінансово-економічного стану підприємства для власників, інвесторів та кредиторів;
- забезпечення інвестиційної привабливості підприємства та створення ефективного механізму управління;
- використання підприємством ринкових механізмів залучення фінансових коштів.

Оцінка конкурентного статусу є невід'ємною частиною фінансово-економічного аналізу. Основними показниками, що характеризують ефективність діяльності підприємства є прибуток та рентабельність.

Для сталого й ефективного стратегічного розвитку підприємств потрібно покращувати систему інноваційного управління конкурентним статусом та контролю виявлення визначених стратегічних проблем управління на основі системно-функціонального підходу. За допомогою системно-функціонального підходу керівництво підприємства оцінює ефективність стратегічних заходів, що дає змогу встановлювати оперативні управлінські рішення, спрямовані на вирішення поставлених завдань.

Досліджуючи систему інноваційного управління конкурентним статусом, необхідно враховувати різноманітні аспекти стратегічної діяльності підприємств. Оскільки, кожна сторона інноваційного управління конкурентним статусом характеризується різними параметрами-

індикаторами, які так чи інакше можуть проявлятися у кількісному вияві. Якщо частка цих параметрів перетинає певну критичну межу, то появляється ризик зменшення рівня конкурентного статусу до критичного значення.

Успіх діяльності сучасного підприємства багато в чому зумовлюється рівнем ефективності його управління. Сучасні умови господарювання вимагають від підприємств своєчасного реагування на динамічні зміни зовнішнього середовища, постійно зростаючі вимоги клієнтів та суворі виклики ринків.

Обов'язковими умовами існування підприємств є виробництво конкурентоспроможної продукції, забезпечення гнучкості та ефективності управління. Адаптаційні здатності, організаційну гнучкість та маневреність виробничих систем забезпечує підприємствам інноваційний розвиток, який є наслідком інноваційного управління.

Отже, інноваційне управління підприємством представляє собою унікальну сферу діяльності, адже задля його втілення необхідно мати знання з областей техніки, економіки, екології, соціальної психології та соціології, фундаментальних і прикладних наук, теорії та практики, стратегії та тактики. Інноваційне управління досить широке поняття, вивченням якого займалася велика кількість дослідників, проте не існує єдиного загальноприйнятого значення.

П.В. Смірнова, канд. екон. наук, доц (*ХДУХТ, Харків*)

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

Головною рисою економіки є конкурентний ринок та конкурентне середовище. В таких умовах ведеться постійна боротьба за ринки збуту продукції та послуг, їх розширення та прагнення до стабілізації. Особливе місце в загальній економічній системі суспільства належить сфері обслуговування, до якої і відносяться підприємства готельно-ресторанного господарства. Їх діяльність спрямована на покращення дозвілля населення країни, збільшення часу на підвищення культурного рівня. Проте в Україні існує ще безліч проблем як організаційного так і економічного рівня.

На конкурентоспроможність підприємств готельно-ресторанного господарства впливає багато чинників, які необхідно враховувати під час визначення пріоритетних напрямків діяльності. До головних з них можна віднести наступні.

По-перше, загальна економічна політика та економічний стан країни. Особлива увага належить рівню доходів населення. При збільшенні рівня